

อาญา ทรัพย์สิน

พ.ร.บ. บำไ้

ถ้าไม่มีสภาพเป็นไม้หรือของป่า จึงไม่อาจริบได้ตาม พ.ร.บ. บำไ้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗๔ แต่อาจริบได้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ ในฐานะเป็นทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำผิดฐานแปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาต.

คำพิพากษา

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๓๐๕/๒๕๑๗

ศาลฎีกา

วันที่ ๒๗ เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๗

ความอาญา

ระหว่าง

พนักงานอัยการจังหวัดตรัง

โจทก์

นายสุวรรณ แจ่มอักษร

จำเลย

เรื่อง ความผิดต่อพระราชบัญญัติป่าไม้

โจทก์ฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ ๖ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า เมื่อระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ ถึงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๔ เวลา กลางวันและกลางคืนต่อเนื่องกัน จำเลยได้บังอาจตัดฟันไม้โกงกางจำนวน ๘๘๘.๗๔ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็น ไม้หวงห้ามประเภท ก. ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๐๕ แล้วจำเลยนำไม้ที่จำเลยตัดฟัน ดังกล่าวนั้นแปรรูปโดยเผาเป็นถ่านเป็นจำนวน ๗๕๕.๘๓ ลูกบาศก์เมตร ไม้ดังกล่าวนี้จะต้องเสียค่าภาคหลวง รวมเป็นเงิน ๒๖,๘๘๒.๒๐ บาท ทั้งนี้ โดยจำเลยไม่รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานและมิได้รับการยกเว้นผ่อนผัน ใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายให้ตัดฟันและแปรรูปไม้ดังกล่าวข้างต้นนั้นได้ เหตุเกิดที่ตำบลเขาไม้แก้ว อำเภอเสียดา จังหวัดตรัง อันเป็นเขตควบคุมการแปรรูปไม้ตามกฎหมาย พระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้ามและประกาศ กระทรวงเกษตร เรื่องกำหนดเขตควบคุมการแปรรูปไม้ พนักงานเจ้าหน้าที่ได้คัดสำเนาประกาศไว้ ณ ที่ว่าการ อำเภอ และที่ทำการกำนันหรือที่สาธารณสถาน ในท้องที่ซึ่งเกี่ยวข้องให้ทราบทั่วกันแล้ว ครั้นวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๕๑๔ เวลากลางวันเจ้าพนักงานป่าไม้ตรวจพบขณะจำเลยกำลังเผาไม้ดังกล่าวแล้วเป็นถ่าน ยึดถ่านได้จำนวน ๗๕๕.๘๓ ลูกบาศก์เมตร และไม้ที่ยังไม่ได้เผา ๑๘๓.๕๑ ลูกบาศก์เมตร เป็นของกลาง

จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้องทุกประการ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๑๑, ๔๘, ๗๐, ๗๔ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๙๔ มาตรา ๖ พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๐๓ มาตรา ๑๗ พระราชกฤษฎีกากำหนดไม้หวงห้าม พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๔ ประกาศกระทรวง เกษตร เรื่องกำหนดเขตควบคุมการแปรรูปไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๔๙๕ ให้จำคุกจำเลย ๖ เดือน และปรับ ๖,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุกจำเลย ๓ เดือน และปรับ ๓,๐๐๐ บาท จำเลยไม่เคยทำผิด มาก่อนโทษจำคุกจึงให้รอไว้ ๒ ปี ไม่ชำระค่าปรับจัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔, ๓๐ ธิบไม้

๒๔๘๔ มาตรา ๗๔ จึงให้ยกคำขอส่วนนี้เสีย คณธานของกลางให้เจ้าของไป

ศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วพิพากษายืน

ศาลฎีกาตรวจสำเนาประชุมปรึกษาคดีแล้ว ข้อเท็จจริงเป็นอันฟังได้ว่าจำเลยได้กระทำความผิดฐาน
มและแปรรูปไม้โดยไม่ได้รับอนุญาต โดยจำเลยตัดไม้โก่งกางแล้วนำมาแปรรูปเผาเป็นถ่าน เจ้า
มียึดถ่านได้จำนวน ๒๕๙.๘๓ ลูกบาศก์เมตร ปัญหาวินิจฉัยมีว่าจะริบถ่านของกลางได้หรือไม่
กำหนดเป็นของป่า เห็นว่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๔ (๗) บัญญัติว่า

ก. ไม่รวมทั้งส่วนต่าง ๆ ของไม้ ถ่าน น้ำมันไม้ ยางไม้ ตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ที่ซึ่งเกิดจากไม้
และสำคัญของความหมายของคำว่าของป่า จะต้องเป็นของที่อยู่ในป่าธรรมชาติ มิได้มีบุคคลไป
แต่งกระทำให้เกิดมีขึ้น ฉะนั้น การที่จำเลยไปตัดไม้โกงกางแล้วนำมาเผาหรืออบเป็นถ่าน ถ่าน
นี้เป็นของป่าตามความหมายของพระราชบัญญัติป่าไม้

โจทก์ฎีกาอีกข้อหนึ่งว่า ถ่านของกลางเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาโดยการกระทำความผิด ชอบที่จะนำ
 บทบัญญัติมาตรา ๓๓ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้รับทรัพย์สินของกลางได้ เห็นว่า พระราชบัญญัติป่าไม้
 พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗๔ บัญญัติว่า “บรรดาไม้หรือของป่าอันได้มา หรือมีไว้เนื่องจากการกระทำความผิดต่อพระ-
 ราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้น” จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ คงบัญญัติให้ริบทรัพย์สิน
 อันได้มาหรือมีไว้เนื่องจากการกระทำความผิดเฉพาะไม้หรือของป่าเท่านั้น มิได้บัญญัติให้ริบทรัพย์สินอันได้มาหรือมี
 ไว้เนื่องจากการกระทำความผิด ซึ่งได้แปรสภาพจากไม้และของป่าไปเป็นทรัพย์สินอย่างอื่นด้วย ถ่านของกลางไม่มี
 สภาพเป็นไม้หรือของป่า แต่เป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาโดยได้กระทำความผิดฐานแปรรูปไม้โดยมิได้รับอนุญาตจาก
 เจ้าพนักงาน จึงชอบที่จะนำหลักทั่วไปในการริบทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓ มาใช้บังคับใน
 กรณีเช่นนี้ ฉะนั้น เมื่อถ่านของกลางเป็นทรัพย์สินที่จำเลยได้มาโดยการกระทำความผิด จึงเป็นทรัพย์สินที่ศาลมี
 อำนาจสั่งให้ริบได้ ฎีกาของโจทก์ในข้อนี้ฟังขึ้น

พิพากษาแก้คำพิพากษาศาลอุทธรณ์เป็นว่า ให้รับถ่านชั่งกิโล นอกจากที่แก้ให้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์.

ดวง ๑๖๖

ฐานันทร กรยวเซยร

มงคล วัลย์พะเพ็ชร